

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articollii nepublicați nu se înapoiază

INSERȚIUNILE

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori
30 fl. rëndul cu litere garmond.

„Albina” și Un corb alb.

Deși — precum se vede — n'au luat act toți „patrioții” de energica înfruntare ce o dă direcțiunea „Albinei” în raportul seu general către adunarea generală din estan, tuturor acelor, cari răspândesc prin ziaristică și în parlament acuse *tendențioase* la adresa institutelor de bani românesci și în special la a „Albinei”, că „urmăresc scopuri politice și anume că tind la depozedarea elementului magiar” un efect totuși a avut, pentru-că în parlament nu s'a mai agitat pe această temă, și s'a aflat și un bărbat magiar de valoare, carele dă de minciună pe calumniatori, arătându-le și *scopul* pentru care dau năvală, și carele nu este altul decât ca să se mai căpătuiască câțiva „patrioți” flămânzi prin înființarea unei noue bănci secuiesci cu ajutorul *guvernului*, *Emkei* și a *societății magiare*, pe cari însă numai cu pericolul provenit dela „Albina” crede că-i pôte mișca.

Iată ce scrie „Ellenzék” Nr. 224 din 3 Octombrie:

„Albina. Din Székely-Keresztur ni-se scrie: Pe proprietarii secui îi amenință un pericol serios chiar în mijlocul Secuilor în Sz.-Keresztur și jur. Agenții institutelor de bani cu scopuri naționale și în special ai „Albinei” din Sibiu, năpădesc ca roii aceste locuri și se îngrijesc în abundență de modul în care proprietățile Secuilor s'cadă pe n.âni străine, ear' subminarea începe a lua astfel de dimensiuni, încât este temere, că o mare parte a acestor locuri în scurt timp va ajunge în mâni străine.”

„Cassa de păstrare din Sz.-Keresztur nu este în stare să mulțumescă toate neajunsurile, cu atât mai vârtos, că a sistat creditele și pretinde amortisirea de 20% dela împrumuturile acordate, prin ce-și alungă debitorii în ghiarele amintitelor institute de bani. Acesta situație dureroasă reclamă o vindecare urgentă, pentru-că se tractează de salvarea celui mai curat district secuiesc, pe carele nu-l pot privi cu nepăsare nici *guvernul*, nici *Emke*, nici *societatea*.”

La acestea sub titlul „Albina și Secuii” răspunde deputatul Ugron Gábor în Nrul 226 din 5 Octombrie următoarele:

„In „Ellenzék” Nr. 224 a apărut în interesul unor („holmi”) „gründeri” de casă de păstrare nouă, o publicare falsă despre filiala din Sz.-Keresztur a „Cassei de păstrare a reuniunii secuiesci” condusă de mine.”

„Nu este adevărat că s'ar pretinde dela toți debitorii o amortisire de 20%, ci numai dela debitorii cu împrumuturi peste 600 cor. va să zică: dela cei mai avuți.”

„Nu este adevărat că „Albina” strică pe Secui îmbiindu-le bani. Nici o bancă nu-și îmbie banii între referințele rele și lipsite de astăzi, plane cu agenți.”

Nu zice mult dl Ugron, dar astăzi și cu atât dovedesce că este un bărbat cinstit și cu simț de dreptate.

Drept încheiere mai reproducem din amintitul raport al direcțiunei „Albinei” pasagele la cari ne-am provocat, ca cel mai competent răspuns odată pentru totdeauna la astfel de insanități. Eată-le:

De un lung șir de ani oameni fără conștiință răspândesc prin ziaristică și în parlament acuse *tendențioase* la adresa institutelor

de bani românesci, și în special la a institutului nostru ca cel mai vechiu între ele: că urmăresc scopuri politice și anume că tind la depozedarea elementului magiar.

Nici când însă în parlament nu s'a discutat atâtea pe această temă ca în anul curent, cerându-se intervenția guvernului și aplicarea măsurilor excepționale pentru curmarea afirmativului rău.

Declarăm de calumnii tendențioase toate afirmările de această natură, și nu ne putem suprima mirarea că se află și bărbați de stat și oameni serioși, cari dau crezământ astor fel de bērfeli și stau de vorbă cu cei ce le răspundesc, ba provoacă societatea, ca ea să iee mēsuri de apărare contra unui rău, care nu există numai în creerii inferbentați ai unor existențe fără căpătâiu și în ai unor fanatici, orbiți de ură contra elementului român pentru vitalitatea sa.

Nime n'a arătat și nici în viitor nu va pute arăta nici un cas concret, când institutul nostru ar fi depozdat pe vr'o familie magiară sau când institutul nostru ori la acordarea ori la încassarea împrumuturilor sale ar fi făcut deosebire între om și om cu privire la naționalitatea lui.

Din contră, noi putem dovedi multe casuri în cari ni-s'a cerut ajutorul și *l'am dat*, ca să scăpăm familii magiare de ruina sigură la care le duseseră cămătări și institute neromânesci, putem dovedi că cu ajutorul nostru nu numai, și-au scutit averea dar și-au și acurât averi considerabile familii magiare.

Desfidem pe ori și cine se arete măcar un cas numai, pentru carele institutul nostru ar merita imputările ce cu atâtă ușurință i-se fac.

Nime nu o va face, pentru-că în lipsă de adevăr nu o pôte face.

Deci credem că suntem în drept a cere dela toți oamenii serioși și cu atât mai vârtos dela organele statului, ca să ne scutescă de valurile acestui curent bolnăvicios.

Budgetul pe 1901. În ședința de ieri a dietei ungare a prezentat ministrul de finanțe proiectul de budget pe anul 1901, în legătură cu un esposeu în care întră alte a arătat stadiul în care se află lucrările pregătitoare ale reformei dărilor directe și chestia regulării valutei.

În proiectul de budget spesele sunt preliminate cu 1056 $\frac{1}{2}$ milioane corone, față de cari intratele ar fi să deie un excedent de 35 880 corone. Sporirea speșelor budgetare a fost reclamată prin statificarea veteringului și înființarea cursurilor administrative pentru calificarea notarilor.

Inarticularea căsătoriei moștenitorului. Ministrul-president Széll a prezentat dietei, în ședința de ieri, proiectul de lege despre inarticularea căsătoriei morganatice a moștenitorului de tron și a drepturilor ce compet urmașilor din această căsătorie.

În aceeași ședință a fost prezentat dietei și proiectul de lege despre regularea raporturilor dintre proprietari și administratorii moșiilor lor.

Ambele au fost transpuse comisiunilor respective.

Competințele consulare. În ședința de Luni a dietei ungare ministrul-president Széll a prezentat un proiect de lege despre regularea competențelor consulare. Proiectul e rezultat al tratativelor cu guvernul austriac și cu ministerul comun de externe, constă din unsprezece paragrafi și conține și

o scală a competențelor. Cu privire la asigurarea și încassarea lor sunt dătătoare de directivă legile ungare de competențe.

Conferență internațională contra anarhistilor. Între puterile europene sunt în curgere pertractări pentru convocarea unei conferențe internaționale, care să discute mijlocele de apărare contra anarhistilor. Ultima conferență de acest fel s'a ținut la Roma după asasinarea împărătesei și regine Elisabeta, dar actele aceleia au rămas uitate la dosar, fără să se fi făcut ceva întru luarea mijlocelor de apărare. Catastrofa dela Monza însă a suscit de nou actualitatea acțiunii internaționale contra anarhismului și astfel s'au început tratativele pentru convocarea conferinței cestionate. De astădată însă Italia a cedat unei alte puteri inițiativa convocării.

Sfințirea școlei din Gurariului.

(Raport special)

— 24 Sept. v.

După Sebeș — Brașovul, ér după Brașov a urmat imediat Gurariului în rândul localităților, pe cari I. P. S. S. Arhiepiscopul și Metropolitul Ioan Meșianu în scurtul interval de 3 săptămâni le-a onorat cu Inalta Sa vizită; pe cea din urmă azi Duminecă, în 24 Sept. conform programului publicat în „Telegraful Român”. Nr. 105.

Comuna Gurariului pôte fi deci mândră având fericirea de a găzdui o zi întreagă în mijlocul ei pe capul bisericeii ortodoxe române din patrie, și nu ne îndoim că locuitorii sei vor și aprecia după cuviință distincțiunea și onorul de cari împărtășiți au fost.

Aspectul sărbătoreșce ce l-a manifestat comuna, și bucuria ce strălucă de pe fețele tuturor, ne dau despre această cea mai neîndoieșnică dovadă.

Situată în apropierea Sibiului, această comună a fost vizitată — excepționând pe Metropolitul Procopiu Ivacicovici — de toți arhieriei români căți s'au peronat dela desbinarea bisericeii încôce, începând cu episcopul Vasile Moga, continuând cu Marele Andreiu, — de acesta prima dată în 1/13 Iulie 1847 ca vicar general, — și sfârșind cu Arhiepiscopul și Metropolitul Miron Romanul, cunoscut pentru modul imosant cu care știa desfășura pompa inherentă ritului oriental în totă măreșenia ei.

Vizita de azi a I. P. S. Sale Metropolitului Ioan Meșianu le-a întrecut însă pe toate în efect și poporul a rămas adânc impresionat de cele-ce a văzut, dar mai ales de cele-ce a auzit.

Comuna Gurariului, situată la pôlele munților sudici dinspre România, unde râul Cibin scăpând de strîmtori iese la largul câmpiei, ocupă o poziție romantică.

Numele ei e cunoscut departe preste hotarele înguste ale ținutului, la ce a contribuit de sigur și împrejurarea, că ea își are, ca puține localități din țeară, „Monografia” ei proprie „economică-culturală” scrisă de parochul Joachim Muntean din loc.

În cei 20 de ani din urmă ea a făcut considerabile progrese mai ales pe terenu cultural. Căci pe când mai nainte populațiunea ortodoxă, ca cea mai numărôșă în comună, se îndesua într'o bisericuță mică și aprôpe de a se ruina, din care causă în 26 Nov. 1885 a și fost închisă la ordinul autorităților politice (Nr. 2504) din motiv de siguranță, dela 1887 încôce ea își are ridicată o nouă biserică monumentală destul de spațioasă și deci satisfăcătoare pentru mai multe

rînduri din generațiunile ce se vor succeda în decursul timpurilor viitoare. Acestă biserică și are istoria ei proprie, a cărei espunere în detail, precum întemeierea unui fond special de zidire, împărțirea banilor pe la frunțași, greutățile opuse la încassarea lor, intrigile făcute de cei interesați, lupta între idealism și materialism cu toate consecuențele ei, — toate acestea basate pe documente, — ar da material abundant la un studiu psihologic și sociologic prea interesant, din care cetitorul ar putea scôte multe învățături folositoare. Dar îngustimea spațiului nepermițându-o această, trecem la cele școlare.

Pe când pe la anul 1877 cei doi învățători gr. or., dintră cari unul salarisat cu 200 fl. pe întreg anul școlar, ér celalalt cu 120 fl. dar numai pe semestrul de iarnă, se a.lăposteau cu elevii lor pușini într'o cociobă de casă transformată în școlă din o hurubă de fabrică a unei societăți de postovari, astăzi aceeași populațiune gr. or. are 4 învățători salarisati cu conform legei și o zidire de școlă cu 10 odăi și așa de pompoasă și impuneșore prin esteriorul ca și prin întocmirea ei internă, în cât ar putea susține concurența cu ori-ce clădire de acest gen dela orașe mari.

Acest edificiu a fost sfințit și predat destinațiunei Duminecă în 24 Sept. prin Insuși Inalt P. S. Sa Metropolitul Ioan Meșianu cu pompa cuvenită și vrednică de însemnătatea actului.

Insoțit de o numărôșă suită, Esc. Sa a plecat dela reședință la ôrele 7 dimineța în careta trasă de 4 cai luând drumul prin Turnișor și Cristian spre Gurariului.

La intrarea pe teritorul comunei învățătorul Valeriu Arsenie, cleric absolut, în fruntea unui imosant banderiu de călăreți a întâmpinat pe Escelența Sa și Inalta Sa suită, bineventându-L în cuvinte calde și bine simțite, la care I. P. S. Sa a răspuns în mod grațios și părintesc.

La intrarea în una din principalele strade ale comunei era ridicată o grandioasă poartă de triumf admirabil decorată și purtând inscripția: „Bine ați venit. Întru mulți ani stăpâne.”

Aici aștepta preoșimea din loc și jur, corpul învățătoresc cu elevii, primăria comunală, membrii reprezentanței bisericești și comunale, învățători și notari din comunele vecine și numărôșă inteligență din Seliște în frunte cu primpretorul cercual Dl. Petru Drăghits.

Pompierii sub conducerea bravului lor căpitan, dl vice-notar Aurel Decei, susțineau ordinea dealungul stradei împodobită pe de lături ca și întreagă piața cu brădui, pe unde avea să trecă convoiul.

La 8 $\frac{1}{2}$ ôre cu dor așteptatul și sărbătoritul arhieriu soșește. Il bineventează în numele comunei bisericești tinêrul paroch Ioan Manta, relevând într'o vorbire avântată și predată cu vervă oratorică, hărnicia actualiei generațiuni, care cu fondurile strînse de părinți a știut în scurte rēștimpuri să ridice două clădiri monumentale pentru cultura intelectuală și morală a poporului.

Lăsăm să urmeze vorbirea:

Escelența Văstră!

I. P. S. Sfințite Dle Arhiepiscop și Metropolit!

Credincioșii aparținători bisericeii noastre din această comună sunt cuprinși azi de o deosebită bucurie și mângăiere sufletescă, când vîd pe Escelența Văstră sosit în mijlocul lor, pentru a le împărtăși binecuvântarea Arhierescă și pentru a le pune la dispoziție și folosință noul edificiu școlar,

menit pentru educarea tinerimei în toate sunt bune, frumoase și folositoare.

Generațiunea actuală în scurte intervale a ridicat două monumente în mijlocul comunei: Cel dintâi vestesce hărnicia părinților noștri cari au sciut aduna mijlocele din cari se se ridice, al doilea dovedește că prin buna înțelegere, prin voința poporului, sprijinită de factorii iubitori de progres, se pot aduna mijloce și se poate ridica o școală, carea astăzi e o nouă podobă la comunei.

„Prin cultura la putere” sună devisa școlei celei nouă. Ne vom născu din toate puterile noastre, ca urmând deselor și părintescilor povești ale Esc. Văstre, date la diferite ocazii și prin diferite pastorale, de a aduce — biserica și școala — aceste două instituții de cea mai mare însemnată pentru un popor și în special pentru poporul nostru român, vrednic de o sorțe mai bună, în fericită armonie. De a clădi cultura tineretului și a adulților pe bazele religiozității și moralității, cari singure ne-au susținut în timpurile trecute și numai ele ne pot garanta viitorul dorit.

Mulțumindu-Vă din inimă pentru înțelepția și părintească hotărâre de a conduce în persoană actul sfințirii, în entuziasmul și bucuria de care suntem cuprinși și care neștersă va rămânea din inimile noastre, strigăm din toată inima, din tot sufletul și din tot cugetul nostru — „Să trăiească Escelența Sa Înalt Prea Sfințitul nostru Arhiepiscop și Metropolit Ioan Metianu, la mulți ani fericiti!”

În numele comunei politice veteranul notar dl Ioan Ivan în frumoase cuvinte isvorite din inimă, accentuând buna înțelegere și armonia ce domnește între civii acestei comune curat românești, și cu un călduros „Bine ați venit” urcă în înaltului oșpe ani mulți și fericiti.

Un potop de „să trăiească” acopere ultimele cuvinte ale vorbitorilor.

În părințești cuvinte și cu afabilitatea ce atât de frumos îl caracterizează, a răspuns simpaticul și mult iubitul arhiepiscop, amintind scopul pentru care a venit aici și mulțumind pentru buna și călduroasă primire.

Noue isbucniri de „să trăiească” ies din piepturile mulțimei și convoiul se pune în mișcare până la casele preotului Ioan Manta, unde Escelenței Sale Ise pregătise cuartirul.

După pauză de 1/2 oră I. P. S. Sa întâmpinat după tipic de preoții slujitori: Ilustr. Sa vicariu arhiepiscopesc Dr. Ilarion Pușcariu, directorul seminarial Dr. Eusebiu R. Roșca, asesorul consistorial Nicolau Ivan, parochii Ioachim Muntean și Ioan Manta din loc, Nicolae Opriș din Șura-mare, Valeriu Popovici din Sibiel, Coman Baca din Poplaca, Ioan Iosof din Tilișca și Aron Șerb din Poiana, în sunetul clopotelor intră în biserică frumos împodobită de reuniunea femeilor din loc și se începe sf. liturgie, sub decursul căreia au primit chirotesia de duhovnicie preoții Petru Juga jun. din Tilișca și Aron Șerb din Poiană. Răspunsurile liturgice le-a executat în 2 voci, cu precisiune, corul țăranilor din loc sub conducerea dirigintului Jeronim Mardan.

Cătră 11 ore s'a făcut eșirea cu procesiune solemnă printre șirurile de popor înghinchiat cu evlavie adevărat creștină în curtea școlei aflătoare în imediata apropiere de biserică, loc ocupat în parte de grandiosul edificiu și rămas încă destul de spațios și pentru curte, procurat anume spre acest scop înainte de asta cu vre-o 14—15 ani din inițiativa parochiului Ioachim Muntean și lărgit încă cu achizițiuni nouă, așa că era o priveliște sublimă și încântătoare, pe care mulți și-o vor fi întipărit durabil în suflet, a vedea față în față două edificii monumentale, grandioase în concepțiune și reușite în executare, reprezentând forța religioasă-morală și intelectuală a poporului nostru în trecut, razimul și speranța lui în viitor: biserica și fiica ei școala; ear' spațiul dintre ele ocupându-l poporul cucernic întrunit în număr considerabil, ce părea că sorbe cu privirea d-zeeștile cuvinte ce ieșau din gura-de-aur a înțeleptului nostru arhiepiscop.

Erau de față, pe lângă inteligența din jur, încă și unii bărbați distinși din Sibiu, precum: dd. Parteniu Cosma ca ilustra familie, veteranul căpitan Constantin Stezar, protonotariul comitatens Stefan Stroia, adv. Dr. Nic. Vecerde, prof. semin. Dr. Ioan

Stroia, inginerul Schuschnik, autorul planului de clădire al școlei, și inspectorul reg. de școle Dr. Pintér Gábor.

După sfințirea apei și a Icoanei hramului școlei — ss. 3 Ierarchi Vasile, Grigorie și Ioan, — și stropirea tuturor saelor cu apă sfințită, I. P. S. Sa a ținut poporului un remarcabil cuvânt pastoral, logic și intens în fond, clar și escelent în formă, așa cum numai I. P. S. Sa știe vorbi, despre însemnată ce o are școala și efectele materiale și morale ce produce învățătura — lumina aprinsă — în viața poporului.

Exemplele, asemănările și poveștile întretesute au fost de totă frumusețe, făcând adâncă impresiune asupra auditorului, care nu știa ce să admire mai mult în clasicul discurs, profunda erudițiune teoretică? bogatul și nesecatul isvor de experiențe practice? ori măiestria în alcătuirea vorbirii la înțelesul tuturor? — Pagubă că nu se află un condei, care să-l poată reda întreg.

A urmat apoi stropirea poporului cu apă sfințită și împărțirea lui cu anafora.

(Va urma.)

Din România

Mesagiul de tron. Luni la orele 12 s'a făcut deschiderea sesiunii extraordinare a corpurilor legiuitoare, convocate pentru a discuta unele proiecte de lege economice financiare. După serviciul divin oficiat la Metropolie senatorii și deputații s'au întrunit în sala de ședințe a camerei, unde ministrul-president Carp a cetit următorul mesagiul:

*Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,*

V'am convocat în sesiune extraordinară spre a se supune debaterilor d-văstră proiecte de legi financiare și economice.

Însemnată și urgența acestor proiecte m'au făcut a vă cere concursul într'un timp, în care ocupațiunile agricole reclamă pe cei mai mulți dintre d-văstre.

Sunt însă convins, că veți aduce ca și în trecut acest sacrificiu pe care-l reclamă interesele țerei.

Dumnezeu să binecuvinteze lucrările d-văstre.

Sesiunea extraordinară a Corpurilor legiuitoare este deschisă.

După ascultarea mesagiului senatorii au mers la senat, ear' deputații au rămas să aleagă president al camerei, în locul cam ministrului C. Olănescu. E ales cu 75 voturi (26 albe) G. Gr. Cantacuzino, șeful partidului conservator.

După publicarea rezultatului alegerii și după discursul de mulțămite al alesului, primite ambele cu aplauze, ministrul president Carp prezintă camerei proiectul de lege pentru modificarea unor dispozițiuni din legea acciselor (impositul rachiului) și proiectul pentru cedarea pe 12 ani a monopolului hârtiei de țigaretă.

Consiliu de miniștri. Alaltăieri înainte de începerea ședinței a doua a parlamentului miniștrii aflători în capitală s'au întrunit în consiliu spre a lua înțelegere asupra modului cum trebuie să se procedeze pentru-ca reformele propuse de guvern să treacă fără întârziere precum și cum va răspunde guvernul la interpelările ce i-se vor adresa în chestiunea conflictului cu Bulgaria.

Dosarul asasinărilor bulgăresci. Cum anunță ziarele din București, camera de punere sub acuză a terminat cercetarea dosarului în atacarea asasinatelor săvârșite în Capitală de către Bulgari, și a trimis ordonanța la imprimăria statului pentru a se tipări.

O mare licitație. Alaltăieri s'a ținut la ministeriul domeniilor licitațiune pentru a esarândă spre exploatare 100 păduri ale statului.

O industrie nouă. În județul Prahova se vor pune în curând bazele unei importante industrii pentru țeara românească. Cum aflăm din „Epoca”, o societate de ca-

pitalisti, între cari mulți din Elveția, sub presidența prințului G. Bibescu, va înființa o fabrică de soda, făcând totodată instalații pentru mai multe industrii derivate din soda.

România importă soda în preț de mai multe milioane la an. Prin realizarea planului cu această fabrică țeara nu numai nu va mai trebui să importeze din străinătate acest articol industrial, ci va esporta însași de es. în Bulgaria și Sârbia, cari nu au saline, dat fiind, că soda se fabrică din sare.

Pentru încurajarea întreprinderii guvernul va face societăți anumite favoruri, între altele la vinderea sării necesare, și în acest sens va prezenta parlamentului un proiect de lege încă în actuala sesiune extraordinară.

Discurs festiv

rostit de profesorul Ioan Pricu în ziua de 17/30 Septembrie 1900, cu ocaziunea serbării Sf. Sofii, patrona școlilor centrale gr. or. române din Brașov.

(Fine.)

„Așadară, fraților, după cum suntem „legați cu contract, trebuie să ne jertfim și să „nu lăsăm lucru, să vie să ridă alte nații „de noi, nici să ne risipim, cum s'au risipit „dela Turnu Vavilonului pe vremea lui Noe. „Ci să ne ținem toți de mână după cum am „început. Ce s'a început, să isprăvim cu ajutorul Domnului, ca să vadă și alte nămurii, „că nația română au început un lucru și l'au „săvârșit și să nu ne spărim, că ne vom „sărăci: că până acum, să dăm slavă lui „Dzeu, că din noi nici-unul n'au rămas la „amar până acum. Așadară să punem fiecare „umăr și să săvârșim, ce s'au început și să „nu îngreunăm școala cu datorii, ce nu le „pote purta, că eu din partea mea pui ce „nu va mai ajunge și D-Văstră să puneți „deopotrivă cu mine toți.”

Așa vorbea un neguțător în timpurile cele mai de strîmtoare și de grea probă pentru școală. Caldă inimă trebuia să aibă și în sufleteț trebuia să fie el, pentru-ca să poată cugeta astfel!

În urma acestora, membrii Eforiei și ai reprezentanțelor bisericești se convinseră, că zălogirea edificiului școlar ar fi un pas greșit: deci hotărârea punerea la cale a unui nou împrumut dela particulari. Și de astădată comercianții fură cei dintâi, cari săriră întru ajutorul școlei strîmtoare. Unsprezece dintre ei se învoiră ca să subscrie câte un împrumut de câte 1000 fl. m. c. pe timp nedeterminat, rămânând ca sumele împrumutate să se încaseze numai treptat, după cum adevă vor pretinde trebuințele. De asemenea și reprezentanțele bisericești contribuiră în rëndul acesta cu suma de 6000 fl. m. c., și adevă reprezentanța bisericei Sf. Nicolae cu 4000 fl. ear reprezentanța bisericei Sf. Adormiri cu 2000 fl.

În chipul acesta prin împrumutul neguțătorilor — dintre cari mulți nu mai cerură nici când înapoi sumele împrumutate — și cu ajutorul dat de reprezentanțe, edificiul școlar fu scos de sub grea povară: clădirea se putea deci continua. Și în toamna anului 1854 ea era deja atât de înaintată, că, cu începerea acestui an școlar atât gimnasiul cât și clasele primare se putură muta în edificiul cel nou. Lucrările exterioare mai durară încă doi ani și numai în toamna anului 1856 fu gata întreg edificiul, — după ce reprezentanțele, prin o comisiune, din care făceau parte și comercianții Apostol Evstatie Popp și Radu Pascu, mai adună un mic ajutor dela aceia, cari contribuiseră numai o singură dată pentru clădire.

Acum edificiul școlar era gata. Cu fală puteau privi acum Românii brașoveni la mărețul palat, ce se înălța în frumosul loc din Gróverii. Mulțamiți în sufletul lor, pe deplin mulțamiți trebuie că se simțiau atunci toți aceia, cari cu jertfe atât de mari, cu bani și muncă, contribuiseră la ridicarea acestei imponente clădiri! Fericiti și pe deplin mulțamiți trebuie că se simțiau și neguțătorii brașoveni, aceea *pleiadă de Mecenati*, care atât de mult jertfise pentru școlile centrale!

Și în marea lor însuflețire neguțătorii nu uită nici de înzestrarea acestor școle cu fonduri permanente, pentru-ca pe de o parte

să le ușureze existența în decursul veacurilor, ear' pe de altă parte să le înlesnască ajungerea cât mai curând a scopului: de a crește generațiuni de generațiuni spre fericirea și proslăvirea neamului și a bisericei.

Deci primele fundațiuni permanente pe sēma școlilor se fac tot din partea neguțătorilor.

Astfel bătrânul Vasile Lacea dăruiește prin înscrisul său din Aprilie anul 1856, pe lângă suma de 600 fl. în obligațiuni de stat, și jumătate din muntele „Valea Negră” din România; ear' după mórtea sa, școlile aveau să folosească întreg venitul acestei proprietăți.

De asemenea marele Mecenat, Ioan Juga de Bacia, cetățen și neguțător în Brașov, primul casier și unul din stâlpii cei mai puternici ai școlilor, lasă, prin marinosul său testament, făcut deja în 12/24 Iuliu 1851, însemnata suma de 12000 fl. m. c. pentru salarizarea unui profesor cu specialitatea „sau „istoria generală și a patriei cu unele științe „ajutătoare, cum geografia, ori statistica, ori „chronologia, până în cât acestea vor trebui „să se propună la gimnasiul nostru românesc, „sau științele comerciale și tehnice, până „în cât aceleași vor fi de a se propune în „clasele reale și comerciale”. Ear pentru pensionarea acestui profesor, precum și pentru crearea câtorva stipendii pe sēma școlarilor lipsiți, dar diligenți, marinosul testator lasă suma da 6000 fl. m. c.

Mare era devotamentul și învâpăiată însuflețirea acelor bărbați, cari după atâtea jertfe aduse pe altarul școlilor, erau în stare să mai sacrifice sume atât de considerabile pentru înzestrarea acestora cu fundațiuni permanente!

În chipul acesta neguțătorii conlucră până în sfârșit, ca factorii cei mai puternici și cu succesul cel mai strălucit, la realizarea înaltului ideal al zidirei Ierusalimului românesc. Ca membri ai Eforiei, ca membri în feluritele comisii și ca particulari, comercianții în totă bună vremea, dintru început până la sfârșit, sunt sprijinitorii cei mai devotați, ajutorii cei mai însuflețiți ai școlilor atât cu sfatul, cât și mai ales cu fapta. Căci dacă vom calcula suma dată de neguțătorii brașoveni la fondul școlar și pentru clădire în primul deceniu de existență al școlilor, ne vom convinge, că această sumă e tot atât de mare, ca și suma sacrificată de biserica Sf. Nicolae pentru clădirea și susținerea școlilor în timpul acesta, adevă peste 37.000 fl. pe lângă cele 17500 fl. ale bisericei Sf. Adormire din cetate, — fără însă a lua în considerare amintitele fundațiuni permanente ale neguțătorilor Vasile Lacea și Ioan Juga.

E considerabilă suma acēsta, când ne cugetăm la timpurile nu tocmai ușore și la împrejurările nu tocmai favorabile, în cari trăiau Românii brașoveni pe atunci. Dar entuziasmul era prea mare, dorința de a avé în Brașov un templu sfânt al științei era prea ferbinte, în cât neguțătorii, cari, ca membri în reprezentanțele bisericești, deja dela început conlucră la închegarea grandiosului plan al lui Popasu, să nu fi sacrificat mai târziu tot ce le sta în putință numai și numai, ca să vadă acel plan realizat, numai și numai ca să vadă ridicat templul sfânt al gloriei românești.

Eată deci, ilustră adunare, ce rol avură neguțătorii brașoveni la înființarea școlilor centrale din Brașov.

E mare, e înalt rol acesta, căci decisiv fu sprijinul, decisiv fu concursul neguțătorilor la înființarea acestor școle. Te cuprinde un sentiment de înaltă admirațiune, un sentiment de profund respect, când cetești despre atâtea fapte mărețe, când cetești despre atâtea devotament și abnegațiune. Căci pedeci gigantice fură delăturate, fură învinse și jertfe enorme se aduseră, pentru ca zidurile acestea semicentenare să se poată înălța fruntea lor falnică spre eternul locaș al Puternicului Stăpânilor. Vecinică recunoștință se cuvine deci spiritelor acelor înalte, cari cu mână de fer ne zidiră nouă Sionul mântuirii, Sionul eliberării noastre din întunerecul profund al nesciinței.

Să păstrăm deci, Stimate Dóme și Stimăți Domni, să păstrăm o sfântă și vecinică amintire acelor devotați bărbați, cari cu jertfe atât de mari ne lăsară nouă drept moștenire un locaș atât de scump!

Fie, ca spiritul lor înalt să vegheze de apururi asupra acestui sfânt locaș! Fie, ca exemplul lor viu să afle nobili imitatori printre șirurile comercianților noștri de astăzi, pentru-ca atunci, când va fi vorba de spriginirea și ajutorarea locașului prea scump, să se adevărească demni urmași ai bravilor lor antecesorii de acum o jumătate de veac!

Ear' tu iubită tinerime școlară, și mai ales voi, dragi elevi ai școlii de comerț, cari v'ați dedicat aceleiași cariere, ca vrednicii bărbați despre cari am vorbit, luați apă vie din isvorul bogat al faptelor înalte săvârșite de ei, inspirați-vă de gloria lor în veci strălucitoare, pentru-ca atunci, când veți ajunge să munciți și voi muncă grea și oboșitoare pentru existență, pentru traiul de toate zilele, să puteți îndeplini aceea ce neamul și biserica vor fi în drept să pretindă dela voi!

Brașov, 14 Sept. v. 1900.

Ioan Pricu,
prof.

Asociațiunea la Băile-Herculane.

(Urmare.)

Era pe la orele 9, când salonul era „literalminte” ticsuit de un public ales și numeros. Capela militară dela reg. 33 din Arad drept introducere execută un drăgălaș pout-pouri românesc, o compoziție admirabilă, arangiată cu mult gust de măiestrul capelei, dl Iacob Pazeller. Capela execută „Deșteptăre Române”! Un viitor de aplauze frenetice erumpe din publicul asistent, acum ca electrisat prin mărețul nostru imn național.

Apare acum pe podiu, lin și în ordine esemplară, esecelentul cor al lugojenilor, bărbați, băieți, dame și drăgălașe copile în costumele lor țărănești. E în urmă și dirigentul Vidu. E primit cu ovatiuni.

Primul punct din program a fost un fragment din opera franceză a lui A. Adam: „De-ași fi regel!” „Si j'étais roi!” (Finalul actului al 2-lea), executat de „Reuniunea română de muzică din Lugoj, cu acompaniament de pian, susținută de dra Ersilia Popovici.

Eată subiectul acestui act final: Pescariul Zephoris (dl Ales. Onaie), ca rege închipuit poftește la masă suita curții regale, pe când adevăratul rege (dl M. Brădicean) ca ministru, iar Nemeia (dra E. Mitar) ca baiaderă complimentează regelui închipuit.

Dl Alexandru Onaie inv. în Lugoj în rolul pescariului Zephoris, prin vocea-i sonoră de tenor, prin executarea precisă și corectă și prin o nuansare conștientă a câștigat aplauzele și simpatia întregului public. E numai la începutul carierei sale de solist, și ni-a și dat dovadă, că vocea dsale promite mult pentru viitor. Dra E. Mitar, carea dispune de un valoros volum de voce de sopran, s'a achitat binișor de rolul Nemeiei, și prin executarea trilarilor și modulațiunea ușoară a vocii sale a fost viu aplaudată. Cu toate acestea am observat o lipsă de dispoziție, cu deosebire în executarea cântecului bachanal. Și împrejurarea aceasta a detras încâtva din succesul obținut. Dl Mih. Brădicean, iur. abs., în rolul regelui, prin vocea-i plăcută de bariton s'a absolvat conștient de angajamentul luat, dar și dînsul, pare-că era prea timid și sfios în rolul unui rege. Părțile de cor au fost perfect executate. Acompaniamentul la pian l'a susținut cu multă siguranță și precizie dra Ersilia Popovici, fiica învățătorului pens. Const. Popovici din Jdióra. Impejurarea, că a acompaniat un puternic cor cum este al lugojenilor, ne dovedește lămurit, că avem înaintea noastră o esecelentă pianistă, care dispune de frumoase și temeinice cunoștințe musicale. Față de succesul întregii piese publicul și-a manifestat compiacerea.

Se prezintă acum amabila dră Dora Vuia, fiica dlui Dr. G. Vuia, medic la Băile-Herculane, și execută o romanță din opera „Mignon” de A. Thomas, și piesa: „Dor de răsunare” de G. Cavadi. Dra Vuia, o distinsă diletantă, carea nu are pretensiuni de a valora ca artistă, dispune de o voce dulce și mlădioasă și manifestă prin minunatele-i prestațiuni un studiu musical inteligent și conștient. Debutul său a fost întîmpinat cu simpatie și cu deosebită satisfacțiune. Mai ales piesa din urmă a plăcut mult întregului public, entusiasmându-l pentru aclamări și aplauze îndelungate.

A urmat apoi drept al treilea punct din program două piese drăgălașe, compuse și arangiate de dl I. Vidu, și anume: a., „Răsunsetul Ardélului” și b., „Lugojana”, executate de corul micșt. Caracteristica celei dintâi e duioșia, timbrul celei din urmă e vivacitatea.

În „Răsunsetul Ardealului” preste „munții aurii” trece dorul trist și jalnic, muzica de asemenea în tonalitatea de „g” mol merge alături de corul. Dorul își cântă doina sa sfâșietoare:

Codrule, ce te mândresci,
Că așa de tiner esci;
Astăzi-mâne, cine scie,
Codru-i fi, o 'i fi pustie!

Și părușe-ți cu dor,
N'or mai plânge versul lor!
Ci pe urma lor pustie,
Bate-or vânturi cu urgie!

Munților! Ce vă fâliți
Că din aur vi-s croiți?
Astăzi-mâne, cine scie,
Nu-ți fi și voi sărăcie?

Ear munții și codrii Ardélului bătuit de dureri dau echou durerii lor, ceea-ce în compoziție se exprimă prin vocea de alt mut. Codrul însă răspunde cu înduioșare:

Păsărică mică, mică din isvor,
Nu mi cânta așa drăguță
Nu mi cânta să mor!
Că n'am cine să mă 'ntrebe:
De ce ore mor?

C'asa cânti tu de doios
De răsuna codru 'njos
Și-așa cânti tu de cu jale,
De suspină apa 'n vale!

Câte flori mărunte,
Măndre pe vâlcea,
Tote, tote, plâng, drăguță,
Plâng de jalea mea!

Drumu-'n sus, și drumu-'n vale
Ard'o focul urșitoare!
Care m'a urșit pe mine
Să nu mai trăiesc cu bine!

Și aici în capitul acesta șapte voci se varsă cu totă puterea, silindu-se a ne pune în respect față de durerea munților și a codrilor. Totul se pierde în melancolie, căci dorul și codrul sunt convinși de sorțea lor!... Ardélule falnic de odinoră, unde esci!

Admirabila compoziție a dlui Vidu, ca o reogindare fidelă a stării țeranului din Ardeal, a fost primită de public cu frenetice aplauze. Publicul a cerut cu insistență bisarea ei, iar corul s'a revanșat prin executarea piesei afară de program: „Trecu-i vaea”.

Piesa „Lugojana”, o particularitate musicală per eminentiam „lugojească”, arangiată cu mult gust de dl Vidu, e o aglomerație de sentimente de tot soiul, carea prin un tempo vivace te dispune să fii vesel. În ea se caracterizează de minune firea bănașului, în special a lugojanului lăudăros, fălindu-se, că:

Așa jocă pe la noi.
Ană, lugojană!
Eacă-așa doi câte doi.
Ană, lugojană!
Vezi așa să jocă fata
Și pe stînga și pe dreapta!

Sus e ceriul de pământ
Fete ca la noi nu sînt;
Ba m'ai sînt și-n alte sate
Dar zeu nu prea minunate.

Hai măndro, să te-nvîrtească
În jocul lugojenesc,
Că zeu, măndro, rău îmi pare,
Să joc ciardașul „șel” mare!

Așa jocă pe la noi,
Mai frumos, decât la voi
Mai frumos, decât la voi!

Esecutarea prefectă. Predarea „Resunsetului” și a „Lugojenei” a fost o combinație minunată, drept un simbol al strînsei frățietăți între Ardeleni și Bănățeni. O! dacă ar fi așa! Să nu fie numai o iluzie pierdută, ea și alte.

Ne-a mai surprins Reuniunea și cu piesa „Oltul geme, Tisa plânge”. Pentru-ce plânge Oltul, o scim, pentru-ce Tisa, ni-a spus-o Eminescu:

Dela Nistru pân' la Tisa,
Tot românul plînsu-mi-s'a,
Că nu mai pôte străbate
D'atîta străinătate!...

Et nunc venio ad fortissimum! Ce să zic de gentila dră, Virginia Gall, o adevărată artistă, carea — ca și dra Vuia, — prin binevoitoriul concurs oferit acestui concert a ridicat nimbul și prestigiul festivităților Asociațiunei chiar și în fața străinilor cunosători de muzică. Cu o înfățișare plăcută, vie, zimbitoră, în piesa lui Donizetti, recitativ și arie din opera „Linda di Chamounix”, cu acomp. de pian, dra V. Gall, nepoța Ilustr. Sale, dlui Iosif Gall, membru în casa magnaților, la prima-i pășire a cucerit întreg publicul asistent. Aplauzele frenetice numai încetau, așa că la dorința generală amabila dră ne-a mai delectat cu o piesă drăgălașă italiană.

Cânta, și dulcea sa cântare
În cale-mi pașii 'a oprit,
Și inimă și cugetare
Ca printr'un farmec mi-'a răpit!

Prin o fineță grațioasă, ce se observa la nuansarea subtilă și plină de farmec a pieselor executate, a electrisat publicul până la frenesie. Tot așa și duetul „A-căzut o rază lină” de C. Porumbescu, executat de dsa și de dra Dora Vuia, a succes spre mulțumirea tuturor. Ambele au primit dela comitetul arangiator frumose buchete de flori.

Ultimul punct din program a fost balada națională „Stefan și Dunărea”, cea mai valoroasă compoziție a dlui Vidu, executată de corul mixt al reuniunii cu acompaniamentul muzicii militare. Acesta a fost piesa de rezistență, care a ridicat pe compositor la un nivel și mai înalt. Bătrâna Dunăre se turbură aruncând valuri contra lui Stefan, care sare în apă și scapă frumosa fată, ce era să cadă jertfă valurilor. Vocea de alt vine din depărtare, iar sopranul cu violinele întrebă:

„Dunăre! ce plîngi tu ore?”

Dunărea răspunde prin vocea de bas cu contrabași:

Plâng o flăcă de sub soare,
Ce din sinu-mi mi-a răpit,
Stefan Vodă cel cumplit!

Urmăză descrierea, apoi când Stefan sare după copilă:

„Turcii stau încremeniți
Moldovenii împietriți,
Și Tătarii înlemnii!”

(Va urma.)

NOUTĂȚI

Știri bisericesci. Senatul bisericesc al consistoriului arhidieceșan a aprobat alegerea clericului absolut Nicolae Chirciu din Șirnea la postul de paroh în Almaș-Seliște (ppresbiteratul Iliei), ear' pentru parochia Almașul de mijloc (ppresbiteratul Geogiului) a instituit administrator pe preotul Iosif Hanches.

Logodnă. Victor V. Roman, fiul fostului director al Albinei, Visarion Roman, am-ploiat în Roman (România), s'a logodit alaltăeri cu dșora Măriora Popa, fiica adoptivă a avocatului Ioan Popa din Sibiu.

Pentru masa studenților români din Brașov a contribuit d-l Dr. Elie Cristea, secretar consistorial în Sibiu, suma de 60 cor. Primescă d-l donator espresiunea celor mai vii mulțumite pentru frumosul dar. — Direcțiunea școlilor medii gr. or. rom. din Brașov.

Impertinență bulgară. Peninsulei Balcanice i-se serie din Sofia, că Bulgarii espulsați din România se duc pe la restaurantele Românilor și după ce mănă și beau bine plăcă fără să plătescă, lăsând pe masă bilete cu inscripția: „să plătească regele Carol”.

† Petru Câmpian, paroh în Chendremal, tractul protopresbiterat al Ungurașului, a repausat în 11 l. c. Imormentarea s'a făcut în 14 Septembrie a. c. prin protopresbiterul tractual Paul Roșca, asistat de 6 preoți din tract.

Biserica din Ierusalim a împăratului Wilhelm. Luni s'a pus piatra fundamentală la biserica ce are să se zidiască în Ierusalim pe locul cumpărat de împăratul Wilhelm cu ocazia peregrinagiului său din 1898 la Ierusalim.

Evreii contra legii lor. O semă de Evrei din Paris în ziua de Jom-kipur au demonstrat contra prescriptelor legii mosaice. „Jom-kipur” e pentru Evrei ziua postului celui mare, când din presără până la răsăritul stelelor Evreul dreptredincios nu mănă nimic, ci 'și petrece timpul în rugăciuni și contemplațiuni religioase. Tocmai în această zi Evreii „liberali” din Paris au ținut un mare și somptuos banchet ca demonstrație contra postului.

Șahul Persiei în reîntorcerea de la Constantinopol a mers earăși la Budapesta, de astădată incongnito, unde a petrecut până azi dimineță.

Moștenirea lui Loubet. Cum află „Figaro”, vduva senatorului Perret, răposată zilele acestea, a testat celor trei copii ai presidentului republicii franceze un milion de franci.

Congres evreesc pentru combaterea antisemitismului. Ziariul „Germania” anunță că în cercurile israelite se tratăză facerea unui congres al Evreilor germani, ca instituție permanentă, care să funcționeze în mod regulat. Acest congres, la care s'ar întruni reprezentanții cei mai însemnați ai Evreilor din Germania, ar avea de scop să combată antisemitismul, să apere drepturile Evreilor și să creeze în opinia publică un curent favorabil Evreilor.

Din crimele comitetului revoluționar bulgar. Ziariul „Akropolis” din Atena raportă, că Bulgarii au asasinat la Salonic pe un oficer turc, care urmărea cu mare activitate pe membrii comitetului și era pe cale a descoperi multe din secretele acestei bande de asasini. Asemenea au asasinat și pe Izet-bey, care le era mare dușman.

Ear' „Peninsula Balcanică” publică din Salonic următoarea scrisoare:

„Infocatul patriot român dl Ciorapci, făcea comerț întins cu întreaga Bulgarie. Tote interesele comerciale ale vilaetului din Salonic cu principatul bulgar erau în mâna sa. Comitetul macedo-andrianopolitan din Sofia l'a chemat acum un an și i-a ordonat să închidă școlă și biserica română din comuna româ-nescă Poroiu, și în locul lor să înființeze o școlă și biserică bulgărescă, trecend astfel toți Românii de pe lângă granița Turciei sub ascultarea Exarhatului bulgar din Constantinopol. Dl Ciorapci nu numai că nu a ascultat de această recomandățiune, dar încă a început să lucreze și mai mult pentru școlă română. Scump a plătit sormanul român această îndrăsnelă, căci a plătit-o cu capul. A fost asasinat de niște agenți secreți ai comitetului bulgar, pe drumul care duce dela Poroiu la Salonic.

Fiul acestuia Gh. Ciorapci, un tiner energic și înflăcărat, a jurat să răsbune mărtea tatălui seu. În fruntea unui grup de tineri români a căutat să facă neajunsuri și dificultăți propagandei bulgărești din vilaetul Salonic. Vezend Bulgarii că Românii din Poroiu constituiesc un pericol pentru cauza lor, au decretat mărtea fruntașilor din această comună și au făcut precum au și zis. Zilele trecute șapte notabili români, găsindu-se la o stână, unde îngrijeau de turmele lor, au fost surprinși de o bandă numărösă de bandiți, cari i-au atacat pe neașteptate. Românii au căutat să se apere dar înzadar. Numai doi au scăpat, ceialalți șase au murit pe loc. Din ceta bandiților a căzut numai unul, încins pe dedesubt cu o bandă tricoloră a Bulgarilor și pe care era scris: libertate ori mărte. Dacă Bulgarii înțeleg libertate cu așa mijloce, noi și împreună cu noi toți căți au inimă creștinească le dorim ori mărte ori spânzurătoare.

La vestea asasinării acestor fruntași, toți Românii s'au îngrozit un moment. Numai institutorul M. Păpușanu stă neclintit la postul său, cu cei 100 de elevi.

Pedepsă aspră. Comerciantul Weiss Max din Budapesta ofensase pe directorul Fillingier de la școlă superiöră comercială de acolo, pentru că 'l somase să trimită învățăceii de prăvălie la școlă meseriașilor. Pentru acesta ofensă Weiss a fost osândit zilele acestea la trei sute corone pedepsă în bani.

Nr. 710/1900

[199] 1—3

Concurs

Infintându-se al treilea post de învățătoriu la școala confesională gr. or. română din *Sebeșul-inferior*, protopresbiteratul Avrigului, pentru întregirea acestui post prin acésta se escrie concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

a) salariul anual de 600 cor. și anume 460 cor. din ajutoriul delastat, eară 140 cor. din cassa bisericeii;

b) relut de cuartir și lemnele necesare pentru foc.

Doritorii de a ocupa acest post sê-și subșternă cererile concursuale instruite conform legilor în vigóre la oficiul protopresbiteral gr. or. al Avrigului (posta Avrig, Felek, Szebenvár-megye) până la terminul susindicat.

Avrig, 12 Septembrie, 1900.

In conșlegere cu comitetul parochial. — Oficiul protopresbiteral gr. or. al Avrigului.

Ioan Căndea

protopop.

Nr. 567/900

[201] 1—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor de învățători din comunele mai jos înșirate

se escrie nou concurs cu terminul până în 15/28 Octobre a. c.

1. Pentru postul învățătoresc din Mogoș-Mămăligani cu salariu de 600 cor., cuartir, grădină și lemne.

2. Pentru postul învățătoresc din Șasa cu salariu de 600 cor., cuartir, grădină și lemne.

Doritorii de a ocupa unul din acestea posturi au sê-și așternă cererile concursuale instruite cu documentele recerute de normele din vigóre la subsemnatul oficiu până la terminul indicat.

Ofenbaia, în 22 Septembrie, 1900.

Oficiul protopresbiteral român gr. oriental.

Ioan Danciu

protopresbiter.

3101 sz. 1900.

[198] 2—3

Arlejtési hirdetmény.

A nagyszebeni m. kir. állami elme-gyógyintézet önkezelési élelmezéséhez szükséges élelmi cikkek közül I) a marha- és borjúhús, II) sertéshús, zsir és hentes áruk, III) tej, IV) liszt és dara szükségletnek az 1901. évre, esetleg 1901—1903. évre, tehát egy esetleg három évre való biztosítása czéljából 1900. évi október hó 31-én délelőtt 10 órakor az elme-gyógyintézet gondnoki irodájában, a hol a szállítási részletes feltételek is meg tudhatók, zárt írásbeli ajánlati tárgyalás fog tartatni.

Az egy évi szükséglet körülbelül a következő:

I. Csoport: 1. marhahús 28,000 kg., 2. borjúhús 9000 kg.

II. Csoport: 1. sertéshús 4500 kg., 2. zsir 3500 kg., 3. fehér és füstölt szalonna 1000 kg.

III. Csoport: tej, naponta 115 liter.

IV. Csoport: 1. liszt (0, I, III és V szám) 17,000 kg., 2. dara 2000 kg.

Felhivatlak mindazok, kik ezen szállításokat elvállalni óhajtják, hogy minden csoportra külön-külön leendő egy koronás bélyeggel és az I. csoportra 1000 K. bánatpénzzel,

a II. „ 400 „ „
a III. „ 400 „ „
a IV. „ 400 „ „

készpénzben, vagy elfogadhatónak minősített értékpapírokban — névértékük szerint számítva, — ellátott magyar nyelven írott és sajátkezűleg aláírott, jól lepecsételt ajánlataikat, a melyekben a szállítandó és az intézet gondnoki irodájában részletesen meg tudható szükséglet szerinti cikkek árai egy, illetőleg három évi szállításra külön-külön ajánlkozva betűkkel és számokkal kiirandók, illetve a lisztfélénél — alapul véve a „Hermannstädter Zeitung“-ban mindenkor közölt helyi piaci árakat — a százalék engedmény számokkal és betűkkel ugyancsak egy, vagy három évre külön-külön ajánlva kiirandó, a fent kitett időben és helyen nyujtsák be.

Megjegyeztetik, hogy az ajánlat senki által vissza nem vonható és a nem magyar nyelven írott, vagy nem az árlejtési feltételek szerint szerkesztett ajánlatok azonnal visszautasítottatnak, valamiat hogy a bánatpénzek csak az árlejtésnek ministeri jóváhagyása után adatnak vissza.

Megjegyeztetik ezeken kívül, hogy az ezen hirdetésben kitett szükségletmenyiségek csak megközelítőleg határozottak meg és hogy a szerződött szállító tartozik a kitett mennyiségeknél többet vagy kevesebbet is az elfogadott ajánlatában kitett áron szállítani.

Végül megjegyeztetik, hogy a nagyméltóságú m. kir. belügyministerium fentartja magának azon jogot, hogy az egy évre, avagy három évre szóló ajánlatokat fogja elfogadni, valamint hogy a szállításokat azon vállalkozóknak engedje át, akiket bármely okból megbízhatóbbaknak tart.

Nagy-Szeben, 1900. évi október hó 3-én.

A m. kir. állami elme-gyógyintézet igazgatósága.

La Librăria Tipografiei Archidieceesane

se află de vânzare:

Ce-i cerul de Camille Flammarion C. 1.50

Din romanul unei vieți, de Stefan

Braborescu „ 1.—

trimise cu posta pentru fiecare exemplar 10 bani mai mult.

Icone sfinte.

	fôrte fine										fine										simple:									
Mărimea în Cm.	39/50		47/63		55/68		63/79		74/100		39/50		47/63		55/68		63/79		74/100		39/50		47/68		55/63		63/79		74/100	
	C.	b.	C.	b.	C.	b.	C.	b.	C.	b.	C.	b.	C.	b.	C.	b.	C.	b.	C.	b.	C.	b.	C.	b.	C.	b.	C.	b.	C.	b.
Adormirea Maicei Domnului .	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Archangelul Michail	28	—	33	60	42	—	56	—	70	—	18	20	21	—	30	80	39	20	56	—	9	80	10	50	11	40	19	60	26	60
„ Gavril	28	—	33	60	42	—	56	—	70	—	18	20	21	—	30	80	39	20	56	—	9	80	10	50	11	40	19	60	26	60
Apostol fiecare	28	—	33	60	42	—	56	—	70	—	18	20	21	—	30	80	39	20	56	—	9	80	10	50	11	40	19	60	26	60
Bunavestire	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Domnul Christos	28	—	33	60	42	—	56	—	70	—	18	20	21	—	30	80	39	20	56	—	9	80	10	50	11	40	19	60	26	60
Nașterea Domnului	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Botezul	30	80	37	80	46	20	61	60	78	40	20	30	23	10	35	—	43	40	60	20	11	20	11	90	14	—	21	70	29	40
Fuga la Egipt	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Iisus în biserică (12 ani)	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
La nunta din Cana	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Iisus pe mare	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
„ învie pe Lazar	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Schimbarea la față	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Iisus în muntele Maslinilor .	28	—	33	60	42	—	56	—	70	—	18	20	21	—	30	80	39	20	56	—	9	80	10	50	11	40	19	60	26	60
„ pe cruce	35	—	40	60	51	80	70	—	89	60	23	10	25	90	40	60	49	—	65	80	12	60	14	—	16	10	23	80	32	20
Punerea în mormânt	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Învierea	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Înălțarea	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Floriile	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Tăierea împrejur	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Constantin și Elena	30	80	37	80	46	20	61	60	78	40	20	30	23	10	35	—	43	40	60	20	11	20	11	90	14	—	21	70	29	40
Sfântul Dumitru	28	—	33	60	42	—	56	—	70	—	18	20	21	—	30	80	39	20	56	—	9	80	10	50	11	40	19	60	26	60
„ călare	30	80	37	80	46	20	61	60	78	40	20	30	23	10	35	—	43	40	60	20	11	20	11	90	14	—	21	70	29	40
Evangelist fiecare	28	—	33	60	42	—	56	—	70	—	18	20	21	—	30	80	39	20	56	—	9	80	10	50	11	40	19	60	26	60
Sfântul George	28	—	33	60	42	—	56	—	70	—	18	20	21	—	30	80	39	20	56	—	9	80	10	50	11	40	19	60	26	60
„ călare	30	80	37	80	46	20	61	60	78	40	20	30	23	10	35	—	43	40	60	20	11	20	11	90	14	—	21	70	29	40
Înălțarea sfintei cruci	35	—	40	60	51	80	70	—	89	60	23	10	25	90	40	60	49	—	65	80	12	60	14	—	16	10	23	80	32	20
Ilie prorocul	28	—	33	60	42	—	56	—	70	—	18	20	21	—	30	80	39	20	56	—	9	80	10	50	11	40	19	60	26	60
„ în car de foc	35	—	40	60	51	80	70	—	89	60	23	10	25	90	40	60	49	—	65	80	12	60	14	—	16	10	23	80	32	20
Ioan în pustie	28	—	33	60	42	—	56	—	70	—	18	20	21	—	30	80	39	20	56	—	9	80	10	50	11	40	19	60	26	60
Maica Domnului	30	80	37	80	46	20	61	60	78	40	20	30	23	10	35	—	43	40	60	20	11	20	11	90	14	—	21	70	29	40
Sfântul Nicolae	28	—	33	60	42	—	56	—	70	—	18	20	21	—	30	80	39	20	56	—	9	80	10	50	11	40	19	60	26	60
Nașterea Maicei Domnului . .	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Petru și Pavel	30	80	37	80	46	20	61	60	78	40	20	30	23	10	35	—	43	40	60	20	11	20	11	90	14	—	21	70	29	40
Pogorîrea Duchului sfânt . .	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Simeon	28	—	33	60	42	—	56	—	70	—	18	20	21	—	30	80	39	20	56	—	9	80	10	50	11	40	19	60	26	60
Sfânta Treime	30	80	37	80	46	20	61	60	78	40	20	30	23	10	35	—	43	40	60	20	11	20	11	90	14	—	21	70	29	40
Tăierea capului S-tului Ioan	35	—	40	60	51	80	70	—	89	60	23	10	25	90	40	60	49	—	65	80	12	60	14	—	16	10	23	80	32	20
Nașterea S-tului Ioan Botez.	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Arch. Michail și Gavriil . . .	30	80	37	80	46	20	61	60	78	40	20	30	23	10	35	—	43	40	60	20	11	20	11	90	14	—	21	70	29	40